

KAUNO LOPŠELIS – DARŽELIS „ŽINGSNELIS“

PRANEŠIMAS

**BENDRADARBIAVIMAS SU ŠEIMA, SIEKiant UGDYMO
KOKYBĖS**

Pranešimą parengė: pav. ugdymui Ada Grigaliūnienė,

vyr. auklėtoja Genė Vaičiulienė.

KAUNAS, 2010

Tikslas. Bendradarbiaujant ir bendraujant su ugdytinių tėveliais, gerinti vaikų ugdymą (si), kuriant grupės aplinką. Padėti tėvams suvokti vaiką supančios aplinkos svarbą jo ugdymui ir ugdymuisi.

Problemos iškėlimas. Ugdomoji aplinka – tai visa darželio aplinka. Grindys, sienos, kiemas, baldai, įranga, žaislai – visa tai turi įtakos ikimokykliniam ugdymui (si). Estetiškai patraukliose ir patogiose grupės patalpose vaikai ir auklėtojos jaučiasi smagiai. Ugdymo aplinka turi atitikti vaikų raidos poreikius. Ji suteikia galimybę pritapti, jaustis saugiai ir patogiai visiems vaikams, tarp jų ir tiems, kurie turi ypatingų poreikių, todėl visiems ugdytiniams sudaromos sąlygos tapti nepriklausomais ir savimi pasitikinčiais. Dėl šių priežasčių ugdymo (si) aplinka yra labai svarbi.

Namai ir ugdymo įstaiga yra du svarbiausi mažų vaikų pasauliai, kurie kasdien turi sietis. Svarbu turėti galvoje, kad visiems vaikams reikia jais besirūpinančių ir aktyviai jų ugdymu besidominčių tėvų. Tačiau problema yra ta, kad, ne visi tėvai domisi, ką sužino, patiria ir ką veikia jų vaikai kiekvieną dieną. Auklėtojos turi paplušėti, kol prikalbina tėvelius įsijungti į projektus, parodas ir kt. bendras veiklas. Grupės aplinka turi stiprų poveikį kiekvienam vaikui, visiems vaikams kartu, taip pat auklėtojoms ir tėveliams. Nors daugumos dalykų auklėtojos su tėveliais negalime pakeisti, nes reikia didelių materialinių išteklių, tačiau privalome visi stengtis, kad grupės aplinka vaikams būtų kuo įdomesnė, nes nuo to priklauso vaikų ugdymo ir ugdymosi kokybė.

Tradiciškai tėveliai savo dalyvavimą vaiko ugdyme supranta tik kaip dalyvavimą susirinkimuose, laukiant švenčių ar renkant lėšas priemonėms. O supažindinus su rengiamu projektu, paroda ir paprašius juose dalyvauti dažnas susiraukia, atsisako dalyvauti arba dalyvauja nenoriai. Todėl norėdamos išspręsti šią problemą, nutarėme rengti ilgalaikį projektą kartu su vaikų šeimomis.

Esamos situacijos įvertinimas. Grupėje ne visi tėvai yra geranoriški. Norėdamos išsiaiškinti tėvelių galimybes, sužinojome ką jie dirba. Daugelis tėvų dirba visą dieną, kiti dar ilgiau, trečdalis mamų augina vaikus namuose, todėl jie ne visada gali dalyvauti vaikų ugdymo veikloje. Tačiau kai kurie stengiasi padėti, teiraujasi kaip sekasi vaikams. Šie tėvai beveik kiekvieną dieną atranda laiko pasidomėti savo vaiko diena, žino tos savaitės temas.

Nedarbas, nuolatinės stresinės gyvenimo situacijos neteikia tėvams emocinės energijos ugdant savo vaikus. Tokiomis sąlygomis gyvendami tėvai reiškia pyktį, užsisklendimą, nepasitikėjimą pedagogu. Pastebėjome, kad tėveliai, kurie niekur nedirba, mažiau rūpinasi vaiko ugdymu, jo rezultatais. Jie argumentuoja, kad neturi laiko, negali, nemoka. Tokie tėvai nesuvokia, kad iš nuolatinio auklėtojų ir tėvelių

bendravimo ir bendradarbiavimo visada laimi vaikai, kuriems toks bendradarbiavimas teikia tikrai daug naudos.

Daugelio tyrimų patvirtinta, kad vaikams yra naudingas tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas. Kai tėvai noriai bendradarbiauja, jų vaikams geriau sekasi. Šie duomenys nepriklauso nuo tėvų išsilavinimo ar pajamų dydžio. Pastebėjome, kad tokia situacija yra ir mūsų grupėje. Grupėje dar ne visi tėvai suvokia, kad dėl abejingumo, supratingumo stygiaus ar nesugebėjimo padėti ir veikti kenčia jų vaikai.

Problemos analizė ir sprendimo būdai. Matyti savo tėvus grupėje kartu dirbant yra jaudinantis ir kartu įpareigojantis dalykas.

Analizuodamos susidariusią situaciją supratome, kad kai kurie tėvai tikrai nesuvokia bendradarbiavimo su auklėtojomis svarbos. Todėl kasdieninių pokalbių metu akcentavome, kad tėvų pagalba yra būtina ir labai naudinga vaiko ugdymo kokybei. O įnašo dydis nėra svarbus. Svarbiausia yra tai, kad tėvai ir auklėtojos bendradarbiaudami išmoksta vieni iš kitų, ir toks bendradarbiavimas daro didelę įtaką vaiko ugdymui. Kad ir koks bendravimo ir bendradarbiavimo būdas būtų, svarbu, kad jis būtų patikimas.

Stengėmės įtikinti tėvelius, kad svarbu yra pasitikėti vieni kitais, o toks pasitikėjimas laikui bėgant suteiks visiems mums daug naudos. Tėvų susirinkimo metu buvo paruoštas pranešimas tėvams „Ugdomoji aplinka. Jos reikšmė ugdymui ir ugdymuisi“. Tėvai supažindinti su grupės aplinka – centrais ir jose išdėstytomis priemonėmis ir pakviesti kartu dalyvauti projekte. Supažindiname su darželio programa ir kasdieniniu grupės gyvenimu. Paprašėme, kad tėvai prisidėtų prie bet kurios veiklos, ir kad labai vertiname bet kokią jų pagalbą.

Norėdamos pagerinti savo ir tėvelių bendravimą ir bendradarbiavimą, siekiant pagerinti ugdymo kokybę, nusprendėme ieškoti įvairių sąveikos būdų, kurie paskatintų tėvelius dalyvauti grupės veikloje. Vylėmės, kad pavyks rasti bendrą kalbą su visų vaikų tėvais.

Sprendimo būdai. Projekto metu buvo skirtas didelis dėmesys ugdytinių šeimos narių dalyvavimui ugdymo procese - mūsų įstaigos bei grupės organizuojamosiose veiklose.

Tėveliai buvo kviečiami dalyvauti projektuose, parodose, grupės ir įstaigos veiklose:

- dalyvavo projekte „Aš noriu švarios Lietuvėlės“, kurį organizavo Kauno m. 1 /d „Pasaka“. Tėveliai pagamino darbelius iš buitinių atliekų. Paroda vyko grupėje, 1 / d „Pasaka“ bei Kauno m. pedagogų kvalifikacijos centre;

- tėveliai grupėje surengė parodą „Krenta baltos snaigės“;
- dalyvavo projekte „Žaislo kelionė į namus“, pakeisdami vaiko vaidmenį žaislo atžvilgiu;
- pagamino ugdymo priemones – „Skaičiukai“ ir „Geometrinės figūros“, kurios pajavairino ugdymą bei praturtino grupės aplinką;
- pagamino vaiko vardo ir pavardės pirmąsias raides;
- apipavidalino „Autoriaus“ kėdę;
- padėjo įsigyti priemonių spec. skelbimų pagalba (tėvelių „namų darbai“);
- dalyvavo įstaigoje organizuotoje Velykinių margučių parodoje;
- pavasarį apipavidalino grupės langus, vazonus;
- pasirūpino grupės rūbinėlės apipavidalinimu (nupirkti voveriukai, surinktos voveriukų nuotraukos);
- padėjo įrengti tyrinėjimų ir valgio gaminimo centrus (pagamino ir surinko baldus);
- pagamino „Sapnų gaudyklę“ ir paruošė „Miego pasakėles“;
- dalyvavo įstaigoje vykdomame konkurse „Kalėdų belaukiant“.

„AŠ NORIU ŠVARIOS LIETUVĖLĖS“

Projekto, kurį organizavo Kauno lopšelis – darželis „Pasaka“, viena iš dalių buvo darbelių iš buitinių atliekų gamyba. Tėveliai buvo pakviesti gaminti namuose, kartu su savo vaikais, įvairius darbelius iš buitinių atliekų. Vaikai turėjo galimybę susipažinti su namuose esančių buitinių atliekų panaudojimu. Tai ugdė vaikų suvokimą, kad antrinis atliekų panaudojimas padeda mums saugoti gamtos išteklius, palaikyti švarią ir saugią aplinką. Tėveliai (tačiau ne visi) su dideliu noru pagamino įvairiausių darbelių. Jie buvo labai įdomūs. Pirmiausia buvo surengta paroda grupėje. Įstaigos bendruomenė turėjo galimybę susipažinti su paroda. Vėliau tėvelių pagaminti darbeliai buvo eksponuojami KPKC organizuotoje parodoje, kurią aplankėme kartu su grupės vaikais išvykos metu.

Ši paroda sužavėjo mus tėvų išmone, fantazija, buvo proga pasimokyti ir daugiau sužinoti. O pagaminti darbeliai praturtino grupės aplinką.

PARODA „KRENTA BALTOS SNAIGĖS“

Belaukiant ir besiruošiant gražiausiai metų šventei – Kalėdoms, pasiūlėme tėveliams papuošti grupės rūbinėlę pačių gamintomis snaigėmis ir surengti parodą viso darželio bendruomenės nariams. Toks bendradarbiavimo būdas padėjo užtikrinti nenutrūkstamą ryšį tarp tėvų, vaikų ir auklėtojų. Mamytės snaiges mezgė, karpė, suvėrė iš karoliukų, nėrė įvairius varpelius, angeliukus.

Dauguma mamų sutiko ir greitai po pasiūlymo pradėjo nešti pagamintas snaiges. Kitas mamas reikėjo paraginti. Tik vieno vaiko mamytė neatnešė, paprašėme paskubėti. Kai vaiką atvedė močiutė paprašėme ir jos, tačiau ji pasakė, kad neturintys laiko, nors nei mama, nei tėtis nedirba. Stengėmės paaiškinti, kad iš tikrųjų vaikas jausis blogai, nes visi vaikai kiekvieną dieną džiaugiasi mamų darbu. Vaikai atpažinę mamų snaiges sakė, kad čia yra mano arba mano mamos snaigė. Jau kitą dieną vaikas atėjo nešinas močiutės iš popieriaus iškirsta snaige. Sunku net išsivaizduoti kaip džiaugėsi vaikas. Ačiū močiutei.

Grupės rūbinėlėje buvo sukurta jauki namų aplinka. Vaikai turėjo galimybę stebėti ir kartu su mamytėmis dirbti namuose, ugdė meilę darbui, patyrė daug teigiamų emocijų. Likome visi patenkinti.

„EŽIUKO SPYGLIUKO“ KELIONĖ Į „VOVERIUKŲ“ NAMUS

Prieš prasidedant ežiuko kelionei į vaikų namus supažindinome tėvelius su šiuo projektu. Vaikai turėjo galimybę išrinkti ežiukui vardą – vyko balsavimas. Daugumos noras buvo ežiuką pavadinti „Spygliuku“. Vienas iš grupės vaikų, eilės tvarka, kiekvieną penktadienį pasiimdavo „Spygliuką“ į savo namus, kur praleisdavo visą savaitgalį. Pirmadieniais, vaikas atėjęs į grupę su ežiuku, pristatydavo ryto rate patirtus ežiuko įspūdžius jo namuose.

Ežiuko „Spygliuko“ namuose laukė ne tik vaikai, bet ir tėveliai. Tai puikiai atsispindi nuotraukose. Žaislo, į vaiko namus, kelionės metu bendradarbiaudami kartu su tėveliais susipažinome su vaiko kasdieniniu gyvenimu, ugdėme pagarbą žaislams. Tėveliai aktyviai dalyvavo. Taip visi kartu skatinome mylėti ir gerbti žaisliukus. O suteikdami vaikui galimybę supažindinti grupės draugus su žaisliuko įspūdžiais jo namuose, ugdėme vaiko pasitikėjimą savimi, padėjome nugalėti baimę pristatant žaislo kelionės įspūdžius.

VAIKO VARDO IR PAVARDĖS PIRMOSIOS RAIDĖS

Mūsų tikslas, kad tėvai suvoktų, jog ir jie gali bendradarbiaudami kartu siekti bendrų ugdymo tikslų. Vaikai jau supranta, kad žodis susideda iš raidžių. Kadangi svarbiausios vaikams yra jų vardus sudarančios raidės, ypač pirmoji, pasiūlėme tėvams pagaminti savo vaiko vardo ir pavardės pirmąsias raides. Kuo daugiau raidžių, tuo daugiau žodžių bus galima sudėti.

Tėvai pagamino raides panaudodami įvairias medžiagas. Kai kurių tėvų pagamintos raidelės buvo ypač kruopščiai pagamintos. Pagamintas raideles sukabinome kalbos centre vaiko akių lyguje. Tai padėjo pažinti vaikams ne tik savo, bet ir savo grupės draugų raides. Kartu su tėveliais ugdome vaiko gebėjimą pažinti ir išvardinti raides. Taip pat ugdome supratimą, kad raidės yra simboliai, kurie sujungti sudaro žodį, ir kad tie žodžiai turi reikšmę.

„AUTORIAUS“ KĖDĖ

Eriko mamytė labai kruopščiai pasiuvo kėdei apvalkalą. Vaikai buvo supažindinti su kėdės paskirtimi. Iš pradžių vaikai mėgo slėptis po kėde, vėliau suvokė kam ji reikalinga. Kėdė naudojama, kai vaikas nori papasakoti kažką įdomaus. Pvz., žaislo į namus kelionės metu, pirmadieniais, vaikas atsisėdęs pasakodavo „Spygliuko“ išpūdžius.

Ši „autoriaus kėdė“ praturtino grupės aplinką. Ji padeda ugdyti vaiko gebėjimą bendrauti kalbant apie save, padeda nugalėti baime, pasitikėti savimi. Suteikia labai daug teigiamų emocijų.

UGDYMO PRIEMONIŲ – „SKAIČIUKAI“ IR „GEOMETRINĖS FIGŪROS“, KURIOS PAĮVAIRINO UGDYMĄ BEI PRATURTINO GRUPĖS APLINKĄ, GAMYBA

Kadangi matematikos centre trūko priemonių ugdančių geometrinių figūrų ir skaitmenų suvokimui, nutarėme jas pagaminti. Ant linoleumo gabalėlių išbraižėme geometrines figūras bei skaičiukus ir pagaminome korteles. Iškilė problema, kaip padaryti linoleume skylutes. Prie skylučių esantys skaičiai padeda vaikams suvokti mūsų rašto kryptį. Evos tėvelis padėjo paruošti priemonę naudojimui veikloje.

Šios priemonės pajvairino grupės aplinką. Priemonės padėjo lavinti vaiko akies ir rankos veiklą. Vaikai susipažino su skaičių ženklais skaitmenimis bei geometrinėmis figūromis, kaip etalonu, padedančiu suvokti, įvardinti ir atpažinti aplinkoje esančius daiktus.

TĖVELIŲ „NAMŲ DARBAI“

Tėveliai namuose nuveikia tai, kas buvo naudinga vaikams. Jie padeda rinkti vaikams įvairias sagas, siūlus, kaštonus, audeklų atraižas ir kitus daiktus, reikalingus vaikų ugdymui.

Atradome paprasčiausią būdą paprašyti daiktų – parašyti skelbimą ką mes renkame, ar kas mums reikalinga viename ar kitame grupės centre ugdant vaikus. Tėveliai jau įprato pastebėti skelbimą su tokiais prašymais. Toks sąveikos su tėvais būdas pajvairino grupės aplinką ugdymo priemonėmis. Šios priemonės padeda vaikams tyrinėti, išbandyti savo jėgas, dirbti kartu ir individualiai.

VELYKINIŲ MARGUČIŲ PARODA

Artėjant gražiai pavasario šventei – Velykoms, įstaigoje buvo organizuota velykinių margučių paroda. Tėveliai pasitelkę savo fantaziją kartu su vaikais namuose išmargino „kiaušinius“ įvairiomis technikomis. Šie darbeliai davė gražų rezultatą, jie papuošė grupę, vėliau įstaigą. Vaikai turėjo galimybę susipažinti su kiaušinio forma, išbandyti save padedant tėveliams bei ugde gebėjimą grožėtis atliktų darbų rezultatais.

GRUPĖS RŪBINĖLĖS, LANGŲ, VAZONŲ APIPAVIDALINIMAS

Grupės tėveliai labai padėjo apipavidalinant grupės rūbinėlę. Rūbinėlė tapo estetiškai patraukli, čia vaikai dažnai mėgsta užsibūti. Kadangi mūsų grupė „Voveriukai“ viena mamytė su užsidegimu ieškojo nupirkti voveriukų bei juos nupirko. Taip pat surinko daugybę voveriukų nuotraukų, kuriomis papuošėme spinteles bei paruošėme albumą. Ši mamytė daug pastangų įdėjo atlikdama dekupažą ant vazonų. Pavasarį papuošti mamų grupės langai taip pat džiugino mus.

Visa tai praturtino grupės aplinką, žadino vaikų teigiamas emocijas, pagarbą darbui. Vaikai buvo skatinami domėtis aplinka, lyginti bei atrasti pokyčius.

„SAPNŲ GAUDYKLĖ“ IR MIEGO PASAKĖLĖS

Mamytės paruošė pasakėles prieš miegą. Viena mama sukūrė pasakas, kurios labai patinka vaikams, nes paminėtas kiekvienas vaikas. Jas vaikai labai dažnai prašo paskaityti.

Kita mama pagamino „Sapnų gaudyklę“, kurios tinklelyje blogus sapnus sunaikina saulutė, geri ir gražūs sapnai plunksnomis nusileidžia pas vaikučius. Graži ir įdomi „Sapnų gaudyklė“ papuošė grupės miegamąjį, o vaikai sapnuoja tik gražius sapnus.

Tėvelių kūryba ypač teikia daug malonumo vaikams. Pasakos skatina pasaulio pažinimą, plečia žodyną. Vaikai mokosi vertinti skaitymą, lavina meilę knygoms, pasakoms. Tikimės, kad jie taps skaitytojais.

TYRINĖJIMŲ IR VALGIO GAMINIMO CENTRŲ ĮRENGIMAS

Plėsti, gilinti, tikslinti vaikų žinias apie aplinkoje esančius daiktus padėjo tėvelių įrengti centrai. Kad šie centrai būtų funkcionalūs ir patrauklūs, reikėjo spintelių. Tėveliai jas pagamino ir surinko. Ugdymui skirtas priemonės sugrupavome ir išdėstėme pagal paskirtį vaikų akių lygyje. Vaikai naudodamiesi priemonėmis ugdo savo pažinimo ir socialinius gebėjimus.

KONKURSAS „KALĖDŲ BELAUKIANT“

Įstaigoje buvo surengtas konkursas, kuriame dalyvavo tėveliai. Jie turėjo papuošti grupės aplinką. Šį kartą visi tėveliai įsitraukė į bendrą veiklą. Jie rinkosi, tarėsi, sprendė kaip skoningai papuošti grupę. Tėveliai negailėdami labai gražiai papuošė grupę ir laimėjo I vietą. Vaikučiai ir tėveliai džiaugėsi. Supratome, kad būtent šis konkursas dar labiau suvienijo tėvelius bendram darbui. Tėvelių kūryba suteikė daug malonumo, ugdė bendražmogiškas vertybes, puoselėjamos tradicijos.

IŠVADOS. Apibendrinus visus projekto etapus galima teigti, jog kiekvieno vaiko tėveliai ar seneliai vienaip ar kitaip prisidėjo prie grupės aplinkos kūrimo, dalyvavo parodose, projektuose, konkurse. Daugelis tėvų yra labai išradingi, aktyvūs. Prie daugumos prisijungė ir mažuma. Projekto metu tėvai ypač prisidėjo prie pažintinių vaiko gebėjimų ugdymo.

Bendras projektas padėjo geriau pažinti šeimas, jų narių gebėjimus, galimybes. Tėvų įtraukimas į projektą pakeitė tėvų požiūrį į auklėtojos darbą. Jie pradėjo suprasti kas vyksta grupėje ir visada laukiami su savo idėjomis, mintimis. Manome, kad jie suprato, jog bendras projektas padėjo kokybiškesniam vaikų ugdymui, tobulėjimui. Bendrai visų patirti teigiami išgyvenimai sustiprino pasitikėjimą vieni kitais. Partnerystės su tėvais plėtojimas ir bendri darbai įrodė, kad jie atlieka svarbų vaidmenį vaiko ugdyme, tai yra svarbus mūsų programos momentas.

NAUDOTA LITERATŪRA

1. Pamela A.Caughlin, Kirster A. Hansen ir kt. Įvaiką orientuotų grupių kūrimas. 1997. Vilnius.
2. D.Trister Dodge, L.J.Colker, C.Heroman. Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. „Presvika“, 2007.Vilnius.